

provincie
GELDERLAND

BESLUIT NATUURBESCHERMINGSWET 1998 VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Datum ontwerpbesluit : 8 juli 2014
Onderwerp : Natuurbeschermingswet 1998 - 2013-008451 - gemeente Apeldoorn
Activiteit : Uitbreiding De Hertendorst B.V. in het kader van Groei en Krimp aan
Kaapbergweg 45, 7361 TG Beekbergen
Verlenen/weigeren : verlenen vergunning
Aanvrager : L. Voskuil
Zaaknummer : 2013 - 008451

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van de heer L. Voskuil, Kaapbergweg 45 te Beekbergen, hierna te noemen aanvrager, van 27 mei 2013 om een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, hierna de Nbw 1998.

Aanvraag en procesverloop

De aanvraag omvat de uitbreiding van verblijfsrecreatielocatie De Hertendorst B.V. in het kader van Groei en Krimp en is gelegen in het Natura 2000-gebied Veluwe.

Op 6 juni 2008 is reeds een vergunning (zaaknummer 2007-020123) op grond van Nbw 1998 afgegeven voor de uitbreiding van De Hertendorst, Kaapbergweg 45 te Beekbergen. Deze vergunning is echter op 18 december 2008 weer ingetrokken nadat was gebleken dat de krimp die tegenover de uitbreiding stond niet groot genoeg was.

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende stukken gebruikt:

- Aanvraagformulier vergunning ex artikel 16 en 19d Natuurbeschermingswet 1998, d.d. 16 mei 2013.
- Groei Krimp: saldering en Natura 2000 Quick scan conformiteit gebiedsbeschermingsrecht, Dr. C.J. Bastmeijer, Universiteit van Tilburg, d.d. 2 december 2005.
- Provincie Gelderland, 2006. Streekplanuitwerking Groei & Krimp. Milieueffectrapport (planMER) & toets Natura 2000. Provincie Gelderland, Arnhem.
- Groei en krimp verblijfsrecreatie Veluwe Natuureffecten boekhouding 110302/oF7/0q8/001471/MR, Arcadis, d.d. 11 april 2007.
- Natuurtoets groei en krimp pijplijnplan Hoenderloo, kenmerk 110302/NA7/0C3/001513, definitief d.d. 14 november 2007, Arcadis Nederland BV.
- Natuurtoets groei en krimp eerste groeitender 2007, kenmerk 110302/NA7/001513 definitief, d.d. 14 november 2007, Arcadis Nederland BV.
- Memo Aanvulling natuurtoets groei en krimp eerste groeitender 2007, kenmerk 076460484:0.2 d.d. 31 mei 2012, Arcadis Nederland BV.
- Natuurtoets groei en krimp tweede groeitender 2011, kenmerk 076510000:A definitief, d.d. 10 juli 2012, Arcadis Nederland BV.
- Memo Aanvulling op natuurtoets groei en krimp 2011 t.b.v. bedrijven Hoenderloo / Beekbergen, kenmerk 076461512:A.3 d.d. 10 juli 2012, Arcadis Nederland BV.

Daarnaast zijn tevens de volgende aanvullende stukken gebruikt:

- Rapport Natuurontwikkeling aangekochte recreatieterreinen op de Veluwe, kenmerk 077389370:A, concept d.d. 4 december 2013, Arcadis Nederland BV.
- Rapport Onderzoek effecten door stikstofdepositie van de groei van de Hertendorst op de Veluwe, kenmerk 077723147:B, definitief d.d. 2 juni 2014, Arcadis Nederland BV.

Het ontwerpbesluit heeft in de periode van 9 juli 2013 tot 20 augustus 2013 ter inzage gelegen. Het ontwerpbesluit is tevens toegezonden aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Apeldoorn waarbij zij in de gelegenheid zijn gesteld een zienswijze naar voren te brengen. Er is één zienswijze ingekomen als reactie op de terinzagelegging van het ontwerpbesluit.

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Instandhoudingsdoelstellingen

De instandhoudingsdoelstellingen van het voor deze aanvraag relevante Natura 2000-gebied zijn vermeld in bijlage 1.

Activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd

Er wordt vergunning aangevraagd voor de uitbreiding van recreatiebedrijf Hertenhorst met 1,5 hectare en 150 slaapplekken. Het aantal slaapplekken wordt uitgebreid van 1588 tot 1738 en de oppervlakte neemt toe van 14,6 hectare tot 16,1 hectare.

Dit gebeurt in samenhang met het 'Pijpplan Hoenderloo' en twee groei- en krimptenders van het groei- en krimpbeleid van de provincie Gelderland.

Groei- en krimpbeleid

Gedeputeerde Staten van Gelderland hanteren voor de verblijfsrecreatie op de Veluwe het groei- en krimpbeleid. Dit beleid is in eerste instantie vastgelegd in de beleidsnotitie Veluwe 2010 (vastgesteld door GS in november 2000) en vervolgens in Reconstructieplan Veluwe (vastgesteld door PS op 30 maart 2005) en het Streekplan 2005 (vastgesteld door PS op 29 juni 2005). Een nadere uitwerking heeft plaatsgevonden in de Streekplanuitwerking Groei en Krimp recreatieterreinen Veluwe (vastgesteld door GS in september 2006). De Streekplanuitwerking Groei en Krimp is voor een goedkeuring op grond van artikel 19j Nbw 1998 toegestuurd aan het toenmalige ministerie van LNV (thans EZ). Het ministerie van LNV heeft de Streekplanuitwerking op 14 mei 2007 goedgekeurd (DRZO/2007-1799). In het kader van het groei- en krimpbeleid zijn diverse projectplannen opgesteld bestaande uit clusters van bedrijven met krimp en bedrijven met groei die passende zijn beoordeeld. Voor de realisatie van de groei is een vergunning in het kader van de Nbw 1998 vereist. Vergunningen zijn aangevraagd voor de afzonderlijke bedrijven met groei (deelprojecten) waarbij vergunning is verleend op basis van de passende beoordeling van het betreffende projectplan. Een van deze deelprojecten is onderhavige aanvraag voor de Hertenhorst.

Het groei- en krimpbeleid is erop gericht oppervlakte aan verblijfsrecreatie gelegen in voor de natuur ongunstige locaties, de zogenaamde krimplocaties, te verplaatsen naar locaties waar deze minder hinder voor de natuur veroorzaken, de zogenaamde groeilocaties. Hiermee wordt natuurwinst geboekt en een bijdrage geleverd aan het realiseren van de instandhoudingsdoelen. Daarnaast wordt tevens aan recreatiebedrijven op de Veluwe ruimte geboden voor uitbreiding zonder verlies van oppervlakte natuur en met een kwaliteitsverbetering door de gehanteerde zonering. Bij groei en krimp wordt uitgegaan van per saldo 0-groei van verblijfsrecreatie op de Veluwe. Dit houdt in dat tijdens en na afloop van de projectperiode in 2014 het aantal hectare verblijfsrecreatie op de Veluwe niet toegenomen mag zijn; elke hectare groei dient voorafgegaan te worden door eenzelfde oppervlakte "krimp". Daarnaast moeten de ruimtelijke samenhang en de natuurkwaliteit op de Veluwe erop vooruit gegaan zijn. Het ambitieniveau zoals dit in de Streekplanuitwerking is vastgelegd is dat aan het eind van de planperiode in 2014 in totaal 100 hectare verblijfsrecreatie gegroeid en gekrompen is. Wanneer voldoende "gekrompen" is kan door Provincie Gelderland een groeitender worden opengesteld. De in de tender opgenomen projecten worden in samenhang beoordeeld. Aangezien de Veluwe is aangewezen als Vogelrichtlijngebied en aangemeld als Habitatrichtlijngebied dienen de effecten van groei en krimp (mede) aan de instandhoudingsdoelen van het ontwerp aanwijzingsbesluit getoetst te worden.

Voorwaarde voor het uitgeven van een groeitender is dat de "krimp" reeds gerealiseerd is. De meegenomen krimplocaties zijn reeds verworven en gesaneerd en zijn in beheer bij een terreinbeherende organisatie. Hiermee is gewaarborgd dat de gewenste situatie op de krimplocaties wordt gerealiseerd.

Toetsing pijplijnplannen en groei- en krimptenders

Er zijn verschillende pijplijnplannen en twee groei- en krimptenders geweest. Elke tranche of tender dient beschouwd te worden als één project zoals bedoeld in artikel 6 lid 3 van de Habitatrictlijn (92/43/EEG). Dit vloeit onder meer voort uit het volgende:

- De krimp en de groei vinden plaats binnen hetzelfde Natura 2000-gebied.
- De groei is onlosmakelijk verbonden aan de voorafgaande krimp en vindt plaats binnen één plan, zijnde de Streekplanuitwerking groei- en krimp recreatiebedrijven Veluwe. Elke groei is daarbij gekoppeld aan gerealiseerde "krimp" hectares.

Voor elk project is op grond van artikel 19d Nbw 1998 getoetst of deze in totaliteit kan leiden tot een (significant) negatief effect op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Veluwe. Hierbij worden zowel winst als verlies van oppervlakte leefgebieden, habitattypen als wel toe- en afname van verstoring meegewogen. Het project is als geheel getoetst waarbij elk bedrijf afzonderlijk is benoemd.

Pijplijnplan Hoenderloo

Voor de tranche 'Pijplijnplan Hoenderloo' is de 'Natuurtoets groei en krimp 'Pijplijnplan Hoenderloo' uitgevoerd. In deze tranche wordt aan 5 recreatiebedrijven uitbreidingsruimte gegeven tegenover 3 krimpbedrijven. Het gaat in totaal om 9,05 hectare groei en 9,05 hectare krimp (tabel 2). Alle bedrijven liggen in Natura 2000-gebied Veluwe. De groeibedrijven zijn alle in de omgeving van Hoenderloo gelegen. Het gebied rondom Hoenderloo is in de Streekplanuitwerking Groei en Krimp aangewezen als groeicluster.

Tabel 2 Groei- en krimplocaties en oppervlakten (Bron: Natuurtoets groei en krimp pijplijnplan, Arcadis, 14 november 2007)

Krimplocaties			Groeilocaties			
Naam	Oppervlakte (ha)		Naam	Oppervlakte (ha)		Vergund Nbw
	Plan	Definitief		Plan	Definitief	
Gerritsfles	3,6	3,6	't Schinkel	1,0	1,0	Ja
Groot Panorama	4,0	2,7	De Pampel	2,55	2,55	Ja
Stakenberg	1,45	1,45	't Veluws hof	2,0	2,0	Ja
			Het Lierderholt	2,0	2,0	Ja
			De Hertendorst	1,5	0,2	
Totaal	9,05	7,75	Totaal	9,05	7,75	

n een later stadium is gebleken dat de krimp van recreatiebedrijf Groot Panorama te hoog is ingeschat en uiteindelijk maar 2,7 hectare bleek te zijn. Door de afname van de krimp kon de gewenste uitbreiding van De Hertendorst niet doorgaan omdat hiervoor een oppervlakte van 1,3 hectare te kort kwam. De uitbreidingsmogelijkheden voor de Hertendorst op basis van dit plan zijn beperkt tot **0,2** hectare .

Eerste groei- en krimptender

Voor de eerste groeitender is de 'Natuurtoets groei en krimp eerste groeitender' uitgevoerd. Deze groeitender geeft aan 8 recreatiebedrijven uitbreidingsruimte tegenover 2 krimpbedrijven. Het gaat in totaal om 15,30 hectare groei en 15,35 hectare krimp (tabel 3) binnen Natura 2000-gebied Veluwe. Alle bedrijven liggen in Natura 2000-gebied Veluwe. De groeibedrijven zijn verspreid over de Veluwe gelegen en liggen in de groeiclusters: Ermelo, Nunspeet, Vierhouten, Otterlo, Garderen. Het gebied ten oosten van Ermelo is in de Streekplanuitwerking Groei en Krimp aangewezen als groeicluster.

In tabel 3 wordt aangegeven dat De Kriemelberg met 4,0 hectare gaat uitbreiden. Sinds de toekenning van de hectares en de vergunningaanvraag heeft de aanvrager haar aanvraag

aangepast en zal zij slechts 3,0 hectare uitbreiden. Dit maakt dat er **1,05** hectare beschikbaar is voor groei van de Hertenhorst.

Tabel 3 Groei- en krimp- locaties en oppervlakten (Bron: Natuurtoets groei en krimp eerste groeitender, Arcadis, 14 november 2007)

Krimpllocaties			Groeilocaties			
Naam	Oppervlakte (ha)		Naam	Oppervlakte (ha)		
	Plan	Definitief		Plan	Definitief	Vergund Nbw
Stakenberg	5,55	5,55	De Wijde Werelt	0*	0*	Ja
Achter Saxenheim	9,8	9,8	De Roek	0*	0*	Nee
			De Rusthoeve	3,0	3,0	Ja
			De Kriemelberg	4,0	3,0	Ja
			De Paalberg	2,4	2,4	Ja
			De Vossenbergr	3,9	3,9	Nee
			De Tol	2,0	2,0	Nee
			De Plagge	0*	0*	Nee
			De Hertenhorst	0	1,05	
Totaal	15,35	15,35	Totaal	15,30	15,35	

* Ligt buiten Natura 2000-gebied

Tweede groei- en krimptender

Voor de tweede tender is de 'Natuurtoets groei en krimp, tweede groeitender 2011' uitgevoerd. Deze groeitender gaf in eerste instantie aan 13 recreatiebedrijven uitbreidingsruimte tegenover 4 krimpbedrijven. Het ging in totaal om 23,8 hectare groei en 23,8 hectare krimp (tabel 4) binnen Natura 2000-gebied Veluwe. Bij de uitbreidingsplannen hoorde in eerste instantie ook het groeiplan voor het bedrijf 't Schinkel voor een uitbreiding met 0,5 ha. Dit bedrijf is echter na toekenning failliet gegaan waardoor de groei niet doorgaat. Hierdoor gaat het in totaal om 23,3 hectare groei en 23,8 hectare krimp (tabel 4) binnen Natura 2000-gebied Veluwe. De groeibedrijven zijn verspreid over de Veluwe gelegen en liggen in de groeiclusters: Hoenderloo, Beekbergen, Otterlo, Lunteren-Wekerom, Kootwijk en Garderen. Het gebied ten zuidwesten van Otterlo is in de Streekplannutwerking Groei en Krimp aangewezen als groeicluster.

Tabel 4 Groei- en krimpllocaties en oppervlakten (Bron: Natuurtoets groei en krimp, tweede groeitender 2011, Arcadis, 10 juli 2012)

Krimpllocaties			Groeilocaties			
Naam	Oppervlakte (ha)		Naam	Oppervlakte (ha)		
	Plan	Definitief		Plan	Definitief	Vergund Nbw
Recreatiepark Samoza - terrein Pusztá	3,0	3,0	't Schinkel	0,5	0	Nee
			De Pampel	0,65	0,65	Nee
Recreatiepark Samoza - terrein Mosterveen	10,0	10,0	't Veluws Hof	2,0	2,0	Ja
Filipsberg	2,0	2,0	Het Lierderholt	2,8	2,8	Ja
Oase	8,8	8,8	Bungalowpark Hoenderloo	3,5	3,5	Ja
			Recreatiepark Beekbergen	3,5	3,5	Ontwerp
			Bospark Beekbergen	2,5	2,5	Nee
			Heidekamp	1,5	1,5	Ja
			Scheleberg	3,2	3,2	Ja
			Paardensport G. vd Hoorn	0,7	0,7	Nee
			Berkenhorst	2,15	2,15	Nee
			Speulderbos	0,8	0,8	Ja
			De Hertenhorst	0	0,25	
Totaal	23,8	23,8	Totaal	23,8	23,55	

Doordat het groeiplan voor het bedrijf 't Schinkel is komen te vervallen is er **0,25** hectare uitbreidingsruimte beschikbaar voor de Hertenhorst.

Overgebleven oppervlakten

De aanvraag voor de Hertenhorst bestaat feitelijk uit 3 deelprojecten als onderdeel van drie verschillende projecten.

Tabel 5 Saldo van oppervlakten per plan / project

Plan		Aantal hectares
Pijplijnplan Hoenderloo	Hertenhorst	0,2
Eerste groei- en krimptender	Hertenhorst	1,05
Tweede groei- en krimptender	hertenhorst	0,25
Totaal groei Hertenhorst		1,55

In de aanvraag beschreven natuurwaarden

In de memo Aanvulling op natuurtoets groei en krimp 2011 t.b.v. bedrijven Hoenderloo / Beekbergen, kenmerk 076461512:A.3 d.d. 10 juli 2012, Arcadis Nederland BV zijn effecten beschreven van de uitbreiding van De Hertenhorst en de aanpassingen van de andere groei- en krimptenders.

De Hertenhorst

De Hertenhorst ligt ten oosten van de N788 en ten zuiden van Beekbergen. Het is een groot recreatiebedrijf met veel faciliteiten. De uitbreiding is gepland in een strook net ten noorden van de huidige parkeerplaats. Het bos wordt hier gedomineerd door grove den. De ondergroei is laag met voornamelijk gewone struikheide. Ook komt er veel Amerikaanse vogelkers voor.

De vegetatie op de uitbreidingslocatie van de Hertenhorst voldeed in 2008 niet aan de eisen die aan habitattypen worden gesteld. Door de aard van de locatie (huidige begroeiing) is deze inschatting in 2012 niet veranderd. Er vindt door uitbreiding geen ruimtebeslag op habitattypen plaats. De uitbreidingslocatie (1,5 ha) is geschikt leefgebied voor Zwarte specht en Wespendief.

Groot Panorama

De krimphectares voor Groot Panorama zijn geschikt bevonden voor de ontwikkeling van leefgebied voor Zwarte specht en Wespendief. De krimp van Groot Panorama heeft geen ontstoring tot gevolg. De wijziging van de krimp heeft geen verandering van de effecten van ontstoring tot gevolg. Voor deze soort was reeds sprake van ontstoring van leefgebied (382 ha door krimp Gerritsfles).

De Kriemelberg

In de oplegnotitie ter aanvulling op de natuurtoets 2007 is opgenomen dat locatie de Kriemelberg met 0,9 ha minder is gegroeid dan was opgenomen en volgens de vergunningaanvraag was de groei 1,0 ha lager. Deze ruimte wordt gebruikt voor de groei van De Hertenhorst. De groei van De Hertenhorst leidt tot dezelfde effecten als de groei van de Kriemelberg zou hebben gehad (alleen effecten op ruimtebeslag leefgebied van Zwarte specht en Wespendief).

't Schinkel

In de aanpassingen die in 2012 zijn toegevoegd aan de rapportage 'Natuurtoets groei en krimp 2011' is beschreven dat locatie 't Schinkel met 0,5 ha minder groeit dan was opgenomen. De toekenning van 0,5 ha aan 't Schinkel is in 2012 komen te vervallen door faillissement van het bedrijf. Deze ruimte wordt gebruikt voor de groei van De Hertenhorst. De groei van De Hertenhorst leidt tot dezelfde effecten als 't Schinkel zou hebben gedaan (alleen effecten op ruimtebeslag leefgebied Zwarte specht en Wespendief).

In de aanvraag beschreven relevante factoren

In de memo Aanvulling op natuurtoets groei en krimp 2011 t.b.v. bedrijven Hoenderloo / Beekbergen, kenmerk 076461512:A.3 d.d. 10 juli 2012, Arcadis Nederland BV zijn de volgende relevante factoren beschreven die een effect kunnen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van de Veluwe:

Er kunnen effecten optreden door vernietiging en verstoring van habitattypen en leefgebieden van habitatrictlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten.

In de aanvraag beschreven effecten van de gevraagde activiteiten

In de memo Aanvulling op natuurtoets groei en krimp 2011 t.b.v. bedrijven Hoenderloo / Beekbergen, kenmerk 076461512:A.3 d.d. 10 juli 2012, Arcadis Nederland BV zijn de volgende effecten beschreven:

Vernietiging

Op het terrein waarop de uitbreiding van de Hertenhorst plaatsvindt komen geen habitattypen en habitatrictlijnsoorten voor. Er gaat daarom geen oppervlakte van habitattypen of leefgebied van habitatrictlijnsoorten verloren.

De uitbreiding van de Hertenhorst heeft wel ruimtebeslag op het leefgebied van Zwarte specht en Wespendif tot gevolg. De uitbreidingslocatie is geen geschikt leefgebied voor andere vogel- en habitatrictlijnsoorten. Uitbreiding van de Hertenhorst geeft geen ruimtebeslag op het leefgebied van andere soorten.

Verstoring

De Hertenhorst is in 2008 meegenomen als onderdeel van de berekeningen voor verstoring voor de groei van Hoenderloo. De groei in Hoenderloo als geheel had geen extra verstoring op habitattypen, vogel- en habitatrictlijnsoorten tot gevolg. De groei van de Hertenhorst als particulier geval heeft nu ook geen extra verstoring tot gevolg. Daarnaast heeft de uitbreiding van de Hertenhorst geen versnippering tot gevolg.

Mitigatie

De negatieve effecten van de groei van de Hertenhorst worden volledig gemitigeerd door saldering met krimpbedrijven. De krimp van van de verschillende locaties heeft reeds plaatsgevonden. De mitigatie is dus reeds gerealiseerd.

Cumulatieve effecten

Doordat de negatieve effecten van de groei van de Hertenhorst volledig worden gemitigeerd middels saldering met krimpbedrijven zijn er netto geen negatieve effecten en is cumulatie niet aan de orde.

Beoordeling van de effecten van de aanvraag op de instandhoudingsdoelstellingen

Wij onderschrijven de beoordeling van de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen.

De uitbreiding van 1,5 ha van de Hertenhorst heeft alleen ruimtebeslag op het leefgebied van Zwarte specht en Wespendif tot gevolg. In het Pijlijnplan Hoenderloo, de Eerste en de Tweede goei- en krimptender is respectievelijk 0,2, 1,05 en 0,25 leefgebied van Zwarte specht en Wespendif gerealiseerd ten behoeve van mitigatie van de uitbreiding van de Hertenhorst. Hiermee zijn de negatieve effecten van 1,5 ha uitbreiding van de Hertenhorst volledig gemitigeerd zodat er netto geen sprake meer is van negatieve effecten op de Zwarte specht en Wespendif.

Niet gebleken is dat er belangen aan de orde zijn zoals vermeld in artikel 19e sub c Nbw 1998 die in strijd zijn met verlening van de gevraagde vergunning.

Zienswijze

Zienswijze van Bewonersvereniging Immenberg te Beekbergen, gedateerd 13 augustus 2013

De zienswijze van Bewonersvereniging Immenberg is op te delen in de volgende onderdelen:

- a) in de feitelijke uitvoering van de Groei- en krimpregeling verblijfsrecreatie Veluwe blijkt er geen sprake te zijn van compensatie van verloren gegane natuur en dat deze compenserende werking in tegenstelling tot de bepalingen uit de Habitatrichtlijn niet vooraf gerealiseerd is, maar vele (tientallen) jaren nadien, waarbij succes onduidelijk blijft;
- b) hectares krimp van Camping de Oase worden ten onrechte als natuurcompensatie meegeteld in de tweede tender;
- c) onbekend is of de stikstofdepositie op gekwalificeerde habitattypen in de buurt van de uitbreidingslocaties toeneemt;
- d) en dat sprake is van significante natuurwaarden op de geplande groeilocaties.

Reactie op zienswijze algemeen

Wij hebben momenteel onvoldoende gegevens van de uitgevoerde activiteiten van Bewonersvereniging Immenberg te Beekbergen om te bepalen of zij daadwerkelijk belanghebbende is en of de zienswijze derhalve ontvankelijk is.

Zienswijze onderdeel a

In de zienswijze is aangegeven dat op de krimplocatie Groot Panorama te Beekbergen in het geheel geen sprake is van een Beuken-eikenbos met hulst (H9120) dan wel een Eiken-haagbeukenbos (H9160A). De locatie is sinds 2006 ontruimd en er is na de ontruiming niets gedaan aan het terrein om de verrijkte teeltlaag (nu met opschietend Jacobskruiskruid) te saneren; sterker er worden op het terrein nog delen van grondzeil, en tegels aangetroffen. Ook na sanering van de verrijkte teeltlaag zal het nog tientallen jaren (vele beheerplanperiodes) duren voor er sprake zou kunnen zijn van de beoogde Habitattypen. Vermeende geschiktheid voor Vliegend hert en Boomleeuwerik is ongefundeerd en in tegenspraak met gangbare ecologische kennis.

Daarnaast is in de zienswijze aangegeven dat ook op de krimplocatie Gerritsfles, waar 6 jaar na ontruiming van de camping, op uitdrukkelijk verzoek van de nieuwe eigenaar Staatsbosbeheer, wel ontgrond is (maart 2008) er anno 2013 nog geen sprake van een habitatype Droge heide. Ook hier zal ontwikkeling van het type nog vele jaren duren, terwijl het terrein nog wel verontreinigd is met waterleidingen, (delen van) regenpijpen en diverse kabels. Bovendien blijkt dat in de vigerende bestemmingsplannen, de bestemmingen van de krimplocaties (nog) niet zijn gewijzigd in 'bos en natuur', hetgeen een terugkeer naar de oude bestemming juridisch niet onmogelijk maakt.

Reactie op zienswijze onderdeel a

Bij het verlenen van deze vergunning is compensatie niet aan de orde. De op te treden effecten zijn vooraf gemitigeerd.

Daarnaast hebben wij beoordeeld dat de uitbreiding met 1,5 ha van de Hertenhorst alleen zorgt voor verstoring van het leefgebied van Zwarte specht en Wespendif. Er gaat bij deze uitbreiding geen oppervlakte van een habitatype verloren. In het kader van Groei- en krimp is er 1,5 ha groei toegekend aan de Hertenhorst. Op deze wijze wordt er voldoende leefgebied voor Zwarte specht en Wespendif gemitigeerd. De bedrijven op de krimplocaties zijn reeds vertrokken. Op deze terreinen is de ontwikkeling tot bepaalde natuurtypen reeds in gang gezet. Om te bepalen of deze ontwikkelingen het gewenste resultaat hebben, zijn veldopnamen uitgevoerd op de krimplocaties. Deze zijn opgenomen in het rapport "Natuurontwikkeling aangekochte recreatieterreinen op de Veluwe", kenmerk 077389370:A, concept d.d. 4 december 2013, Arcadis Nederland BV. In het rapport worden de volgende conclusies getrokken.

In een drietal Natuurtoetsen is uitgebreid gekeken naar de impact van de afzonderlijke groei- en krimpplannen en of de effecten tegen elkaar op wegen. Eind 2013 is middels een veldbezoek aan alle krimplocaties bepaald of de natuurontwikkelingen al voldoende zijn om uitbreiding van verblijfsrecreatie binnen het Natura 2000-gebied toe te staan. Tijdens het veldbezoek bleek dat de meeste locaties integraal onderdeel vormen van de omgeving en dat ze leefgebied vormen voor Vogelrichtlijnsoorten Wespandief en Zwarte specht. De conclusie is dat alle locaties inderdaad leefgebied vormen voor Wespandief en Zwarte specht.

Het feit dat van enkele terreinen de bestemming nog niet is gewijzigd in natuur is geen beletsel voor verlening van de gevraagde vergunning. Nu gebleken is dat de betreffende terreinen inmiddels kwalificeren als leefgebied voor Zwarte specht en Wespandief vallen deze onder het beschermingsregime van de Natuurbeschermingswet en is het leefgebied daarmee voldoende geborgd.

Zienswijze onderdeel b

In de zienswijze is aangegeven dat de hectares krimp van Camping de Oase ten onrechte als natuurcompensatie worden meegeteld in de tweede tender omdat het terrein door het Ministerie van Defensie in erfpacht was uitgegeven voor een periode van 30 jaar vanaf 1 januari 1983. Voor defensie zou het gebruik van Camping de Oase beperkend werken voor het gebruik van het nabijgelegen Infanterie Schietkamp. Om de activiteiten in de milieuvergunning van Infanterie Schietkamp volledig te kunnen uitvoeren zou te veel geluidhinder optreden en daarom was de camping op deze locatie niet meer wenselijk. Verstoring door geluid is echter in de opgestelde Natuurtoetsen ook aangemerkt als factor die een effect kan hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van de Veluwe.

Reactie op zienswijze onderdeel b

Het Natura 2000-gebied Veluwe is op 24 maart 2000 aangewezen. Aangezien Camping de Oase ten tijde van de aanwijzing in gebruik was, zouden de instandhoudingsdoelen moeten kunnen worden bereikt terwijl de camping in gebruik is. Het ruimtebeslag van de camping en de verstoring door de gebruikers worden opgeheven op het moment dat het terrein niet meer wordt gebruikt als camping en wordt teruggegeven aan de natuur. Dit geeft derhalve een positief effect voor het behalen van de instandhoudingsdoelen van de Veluwe. In het geval van Camping de Oase zal het terrein volgens de Natuurtoets groei en krimp tweede groeitender 2011, kenmerk 076510000:A definitief, d.d. 10 juli 2012, Arcadis Nederland BV, geschikt worden als onderdeel van het leefgebied van Wespandief en Zwarte specht.

In de zienswijze is aangedragen dat activiteiten van defensie op nabij gelegen terreinen zorgen voor verstoring door geluid van het voormalige terrein van Camping de Oase. Het terrein waarop de uitbreiding van De Hertendorst plaatsvindt is tevens reeds verstoord door geluid van het huidige recreatieterrein De Hertendorst ligt er immers naast. De groeilocaties zijn juist gekozen op locaties die reeds verstoord zijn en de krimplocaties zijn gelegen op rustiger plekken met meer natuurwaarden waardoor de mitigatielocaties netto minder verstoord zijn dan de groeilocaties en er feitelijke sprake is van een verbetering van de draagkracht.

Zienswijze onderdeel c

In de zienswijze is aangegeven dat door de toename van het aantal slaapplekken het aantal verkeersbewegingen toeneemt. Dit geeft een toename van stikstofdepositie op gekwalificeerde habitattypen in de buurt van de uitbreidingslocaties. Het effect hiervan is niet berekend of onderzocht.

Reactie op zienswijze onderdeel c

De effecten van stikstofdepositie zijn inderdaad niet berekend of onderzocht. Er zijn daarom alsnog berekeningen uitgevoerd. Deze zijn opgenomen in het rapport "Onderzoek effecten door stikstofdepositie van de groei van de Hertenhorst op de Veluwe", kenmerk 077723147:B, definitief d.d. 2 juni 2014, Arcadis Nederland BV. In het rapport wordt geconcludeerd dat er geen sprake van een toename van de stikstofdepositie ter hoogte van de aanwezige stikstofgevoelige habitattypen als gevolg van de uitbreiding van de Hertenhorst. Negatieve effecten op de aanwezige habitattypen door stikstofdepositie zijn uit te sluiten.

Zienswijze onderdeel d

Vooruitlopend op de uitbreiding zijn plekken aan de randen van het bos al omgevormd tot kampeerplaatsen. In een dergelijke situatie zijn weinig natuurwaarden meer aan te tonen.

Reactie op zienswijze onderdeel d

Het terrein waar de uitbreiding van de Hertenhorst is voorzien is reeds in 2007 onderzocht. In de Natuurtoets groei en krimp pijplijnplan Hoenderloo, kenmerk 110302/NA7/0C3/001513, definitief d.d. 14 november 2007, Arcadis Nederland BV. is aangegeven dat ter plaatse van de uitbreiding van de Hertenhorst alleen sprake is van leefgebied voor Wespandief en Zwarte specht. Er zijn destijds geen beschermde habitattypen of andere beschermde waarden vastgesteld. Momenteel wordt nog steeds uitgegaan van dezelfde, destijds vastgestelde, waarden. Voor het afgeven van onderhavige vergunning is het derhalve niet relevant als in de tussentijd ontwikkelingen op het terrein hebben plaats gevonden waardoor eventueel waarden verloren zijn gegaan.

De ontvangen zienswijzen bevatten geen aanknopingspunten die tot een andere conclusie moeten leiden.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande en de passende beoordeling hebben wij de zekerheid verkregen dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van het betrokken Natura 2000-gebied. Nu tevens de belangen zoals vermeld in artikel 19e sub c Nbw 1998 niet aan de orde zijn, kan de vergunning worden verleend.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Gelderland:

Gelet op artikelen 16, 19d, 19e, 19f en 43 van de Nbw 1998;

HEBBEN BESLOTEN

L. Voskuil een vergunning conform de beschrijving in de aanvraag te **verlenen**. Aan de uitbreiding van De Hertenhorst B.V. worden de volgende voorschriften verbonden:

- 1 Twee weken voor aanvang van de werkzaamheden moet melding worden gedaan bij de Provincie Gelderland, via emailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer van dit besluit.
- 2 Binnen twee weken na realisering van de activiteit/het project dient een gereedmelding te worden gedaan aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer van dit besluit.
- 3 Werkzaamheden mogen slechts worden uitgevoerd in de periode 1 september tot 1 maart.
- 4 Werkzaamheden mogen slechts worden uitgevoerd tussen zonsopgang en zonsondergang volgens tijden van zonsopkomst en -ondergang van het KNMI.
- 5 Er mag niet meer dan 1,5 hectare worden uitgebreid.

- 6 Het aantal slaapplekken mag met maximaal 150 slaapplekken uitbreiden, waardoor er in totaal maximaal 1738 slaapplekken zijn toegestaan.
- 7 De uitbreiding mag alleen plaatsvinden ten noorden van de huidige camping, zoals is aangegeven op de kaart in bijlage 2.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

M. Siliakus MBA
plv. afdelingsmanager Vergunningverlening en Handhaving

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage).

Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor het behandelen van het beroepsschrift en voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de Raad van State, telefoonnummer (070) 426 44 26.

bijlagen:

- Bijlage 1: Instandhoudingsdoelstellingen
- Bijlage 2: Kaart met locatie uitbreiding De Hertenhorst BV

BIJLAGE 1

Instandhoudingsdoelstellingen van het voor deze aanvraag relevante Natura 2000-gebied

Veluwe

Aanwijzing en aanmelding

Het gebied Veluwe is op 11 juni 2014 definitief aangewezen als Habitatrichtlijngebied. De aanwijzing als Beschermd natuurmonument van de Leemputten bij Staverden en het mosterdveen is hiermee van rechtswege komen te vervallen.

De Veluwe is op 24 maart 2000 aangewezen als Vogelrichtlijngebied. In 2003 is de Veluwe aangemeld als Habitatrichtlijngebied bij de Europese Commissie. Op 7 december 2004 heeft de Europese Commissie de communautaire lijst vastgesteld op basis waarvan Nederland het gebied moet aanwijzen.

Natura 2000-doelen

Door de minister zijn voor alle aangemelde/aangewezen Natura 2000-gebieden algemene doelen en concept-instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Deze instandhoudingsdoelstellingen zijn opgenomen in ontwerp-aanwijzingsbesluiten.

Algemene doelen (Bron: Aanwijzingsbesluit Veluwe)

- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000-netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

Instandhoudingsdoelstellingen

Tabel 1 Instandhoudingsdoelstellingen (Bron: Aanwijzingsbesluit Veluwe)

(= behoudsdoelstelling; > ontwikkelingsdoelstelling)

Habitattypen	<i>Doelstelling verspreiding</i>	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H2310 Stuifzandheiden met struikhei	=	>	>
H2320 Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	=	=	=
H2330 Zandverstuivingen	=	>	>
H3130 Zwakgebufferde vennen	=	=	=
H3160 Zure vennen	=	=	>
H3260A Beken met waterplanten	>	>	>
H4010A Vochtige heiden op zandgronden	=	>	>
H4030 Droge heiden	=	>	>
H5130 Jeneverbesstruwelen	=	=	>
H6230 Heischrale graslanden ¹	=	>	>
H6410 Blauwgraslanden	=	>	>
H7110B Actief hoogveen ¹	=	>	>
H7140 Overgangs en trilvenen		=	=
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen		>	>
H7230 Kalkmoerassen		=	=
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst		>	=
H9190 Oude eikenbossen		>	>
H91E0C Beekbegeleidende alluviale bossen ¹		=	>

¹Prioritair habitattypen

Soorten	<i>Doelstelling verspreiding leefgebied</i>	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Doelstelling populatie</i>
H1042 Gevlekte witsnuitlibel	>	>	>	>
H1083 Vliegend hert	>	>	>	>
H1096 Beekprik	>	>	>	>
H1163 Rivierdonderpad		>	=	>
H1166 Kamsalamander	=	=	=	=
H1813 Meervleermuis		=	=	=
H1831 Drijvende waterweegbree	=	=	=	=

Broedvogels	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Omvang populatie van "x" paren</i>
A072 Wespandief	=	=	100
A224 Nachtzwaluw	=	=	610
A229 IJsvogel	=	=	30
A233 Draaihals	>	>	hervestiging
A236 Zwarte specht	=	=	400
A246 Boomleeuwerik	=	=	2400
A255 Duinpieper	>	>	hervestiging
A276 Roodborsttapuit	=	=	1100
A277 Tapuit	>	>	100
A338 Grauwe klauwier	>	>	40

BIJLAGE 2

Kaart met locatie uitbreiding De Hertendorst BV

BIJLAGE 3

Kaart met krimplocaties in geel gemarkeerd

